

เวทีเสวนาเรื่อง “สามวัย :เตรียมพร้อมเกษียณ” ในงานวันคล้ายวันสถาปนา วช. ครบรอบ 63 ปี รศ.จงจิตต์ ฤทธิรงค์ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล นำเสนอผลงานการวิจัยที่ได้จัดขึ้นเมื่อปี 2564 ที่ผ่านมา เกี่ยวกับการคาดหวัง การวางแผน การเตรียมตัวของประชากรผู้สูงอายุ และรูปแบบของการอยู่อาศัย

วช.สนับสนุนทุนวิจัยให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นผู้ดำเนินงานวิจัยนี้ โดยได้ออกไปเก็บข้อมูลประชากรวัยทำงานตั้งแต่อายุ 18-59 ปี จำนวน 1,700 คนขึ้นไป ครอบคลุมทุก Generation และครอบคลุมทุกอาชีพ เพื่อจะรู้มุมมองของคนทำงานที่มีต่อผู้สูงอายุ หรือวัยเกษียณ เป็นอย่างไร

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าแนวโน้มโครงสร้างประชากรทั่วโลกเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ มีอัตราการเกิดต่ำลง และมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จึงกลายเป็นโจทย์ให้เกิดการเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

มองแต่ละ 'Gen' เตรียมตัวเกษียณ

โครงสร้างทางประชากรผู้สูงอายุน่าจะรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อรับมือกับภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งวิกฤติโควิด-19

จากผลงานวิจัยครั้งนี้พบว่า **ปัจจุบัน คนที่มีอายุ 60 ปียังมีความเป็นหนุ่มสาว ไม่เชื่อว่าตนเองจะเกษียณแล้ว ขณะที่คนรุ่นใหม่กว่า 25% มองว่าควรขยับอายุการเกษียณจากเดิม 60 ปีไปเป็น 65 ปี และอีก 10% คิดว่าวัยเกษียณควรอยู่ที่อายุ 70 ปี**

ทั้งนี้ ถ้าให้มองลึกลงไปในแต่ละ Generation เริ่มที่ **Gen X** อายุระหว่าง

42-59 ปี ประชากรของวัยนี้อาจทำงานต่อ ส่วนหนึ่งเป็นสะท้อนว่าอาจมีปัญหาเรื่องการเงินที่ยังเก็บไม่พอที่จะเกษียณได้ ยกเว้นคนที่มืออาชีพเป็นข้าราชการ คนที่ทำงานภาครัฐ รู้สึกว่าอายุ 60 ปีพอแล้ว ไม่อยากทำงานต่อแล้วและกำลังได้เงินบำนาญใช้ จึงอยากออกมาทำงานเป็นจิตอาสา สนับสนุนงานชุมชน

ขณะที่ **Gen Y** กับ **Gen C** เป็น Gen ที่มีความคิดเหมือนกันคือ อยากหยุดทำงานก่อนวัยเกษียณซึ่งตรงกันข้ามกับ Gen X และสาเหตุที่คน Gen Y กับ Gen C อยากหยุดทำงานในระบบก่อนวัยเกษียณ เพราะต้องการออกไปทำงานในสิ่งที่ชอบ

ดังนั้น การพูดถึงวัยเกษียณในแต่ละ Gen จะมีมุมมองต่างกัน แผนและนโยบายที่ภาครัฐควรออกมาดูแลเกี่ยวกับอนาคตของผู้สูงวัยในแต่ละ Gen ก็ควรมีไม่เหมือนกัน โดย Gen Y กับ Gen C เป็นกลุ่มที่ชอบเกี่ยวกับเรื่องการลงทุน เช่น คริปโทเคอร์เรนซี

อสังหาริมทรัพย์ ที่มีความเสี่ยงสูงมาก เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงๆ ขณะที่คนกลุ่ม Gen X จะเน้นเรื่องการเก็บออมหรืออดออม

เรียกได้ว่าทุก Gen เตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณต่างกัน ในเรื่องของการเงิน การลงทุน แต่ด้วยสถานะเศรษฐกิจถดถอย ปัญหาเงินเฟ้อ ทำให้บางคนไม่สามารถออมเงินได้

ขณะที่ อรุณี ศรีโต นายกสมาคมส่งเสริมสิทธิชุมชนเพื่อการพัฒนา (สชพ.) ผู้แทนมุมมองวัยเกษียณ กล่าวว่า เบี้ยผู้สูงอายุเดือนละ 600 บาท เป็นความหวังเดียวของคนกลุ่มนี้ที่ถือว่าไม่พอ และลูกหลานในปัจจุบันก็ไม่เหมือนในอดีตว่าจะเลี้ยงดูผู้สูงอายุหรือไม่ ขณะที่ท้องถิ่นมีงบประมาณที่เยอะมากแต่ไม่เคยคิดจะจัดสรรลงมาช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุเลย

ควรทำให้เรื่องนี้ให้เป็นวาระแห่งชาติ ในการดูแลผู้สูงอายุ ไม่ควรมีการทอดทิ้งผู้สูงอายุ โดยเฉพาะเรื่องการไปโรงพยาบาล

รัฐบาลที่ต้องไปแต่เช้าตรู่ กว่าจะกลับมาบ้านก็ 4 โมงเย็น บางวันไม่มีคาร์ดโดยสารไปโรงพยาบาลเพราะเบี้ยสูงอายุยังไม่ออก ดังนั้นอยากให้ภาครัฐเร่งเรื่องการเงิน การดูแลผู้สูงอายุมากกว่านี้ เพื่อช่วยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุดีขึ้น

สุดท้ายกลับมาที่การเตรียมความพร้อม นอกจากรื่องการออมเงิน คือ การ Re Skill และ Up Skill เรื่องงานเพื่อให้ยังสามารถมีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตนเองเหมือนประเทศจีนที่ผู้สูงอายุไปขายของผ่านออนไลน์ และการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตนเองมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อแบ่งเบาค่าใช้จ่าย

การเก็บทองแทนเก็บเงินเพื่อการออม เพราะทองคำเป็นทรัพย์สินที่ต่อสู้กับสภาวะเงินเฟ้อได้ และเมื่ออายุ 40 ปีก็ควรเก็บได้เดือนละหมื่น ในการออมใช้วันที่เกษียณอายุได้ รวมถึงการเปลี่ยนที่พักอาศัยจากเมืองหลวงไปอยู่ต่างจังหวัด เนื่องจากค่าครองชีพถูกกว่า